

Звіт про роботу
Наукового товариства студентів, аспірантів,
докторантів та молодих учених за 2023–2024 н. р.

Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених є органом самоврядування наукової молоді Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, що діє на підставі Положення, ухваленого вченою радою університету (протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.) та затвердженого наказом ректора (№ 339 від 31 серпня 2020 р.).

Головною метою діяльності Наукового товариства є всебічне сприяння науковій та винахідницькій діяльності студентів, аспірантів та молодих учених Університету, а також представництво, захист і реалізація професійних, творчих, інтелектуальних, юридичних і соціально-економічних прав та інтересів наукової молоді Університету.

Очолює Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка кандидат історичних наук, доцент Оліцький В'ячеслав Олександрович.

Основні результати роботи у 2023-2024 н. р.

Молоді науковці університету стали авторами і співавторами 89 монографій, 37 публікацій у міжнародних виданнях (15 WoS, 22 Scopus), 16 підручників і посібників.

Вагомим надбанням стало опублікування студенткою природничо-географічного факультету (у співавторстві) наукових публікацій у виданні, яке індексується базою Scopus із першого квартилю.

У 2023–2024 навчальному році в університеті виконувались завдання 2 наукових розробок молодих учених економічного спрямування на замовлення МОН України:

– «Інноваційна складова безпеки сталого розвитку старопромислових регіонів України: стратегічні напрями інституційного забезпечення і трансферу технологій в інноваційних ландшафтах» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 04.12.2020 р. № 1537).

– «Організаційно-економічне забезпечення повоєнного сталого розвитку територій на основі інфраструктурно-сервісної методології розвитку інноваційних спільнот» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.12.2022 р. № 1190).

Перший проєкт під керівництвом д.е.н., професора В. Омеляненка завершено у 2023 році, другий проєкт під керівництвом PhD О. Омеляненко є перехідним і продовжується у 2024 році.

Багато молодих науковців залучаються до проєктної діяльності Еразмус+ Жан Моне модуль. Наприклад, у 2023 році:

– докторантка Клочкова Тетяна здобула гранти на виконання проєктів Еразмус+ Жан Моне модуль: 1) EU strategies extrapolation for boosting students' media literacy in Ukrainian HE. EUSELENA 101094334; 2) Linguistic dimension of the notion “security” as the key component of the concept of a safe educational space: the European experience. EUSPACED 101094386.

– магістрантка 2 року навчання ОПІ Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) Ольховик Марина є співвиконавицею проєкту Еразмус+, напрямом ЖАН МОНЕ «Європейський досвід боротьби з дезінформацією та пропагандою: базові навички для вчителя майбутнього» (Міжнародний науково-педагогічний проєкт NETTING - 101127022 - GAP-101127022, який отримав грантову підтримку за програмою Еразмус+, напрямом ЖАН МОНЕ). Тривалість проєкту 26 місяців, з 01.09.2023 р.

Активною участь здобувачів вищої освіти з природничо-географічного факультету та факультету іноземної та слов'янської філології у проєктній діяльності.

Молода науковиня Марина Ячменик є керівником 8 грантових проєктів із медіаграмотності, з них – 2 за 2023 рік: «Всеукраїнський хакатон із медіаграмотності для ЗВО» (Академія української преси) та «Лабіринти медіаграмотності або розв'язуємо вузлик інформаційної війни: історія, мова, культура, традиції від минулого до сьогодення» (з 1 червня до 6 вересня 2023 року). У партнерстві з Вінницьким державним педагогічним університетом Марина Ячменик є режисером проєкту “Мультифільм із медіаграмотності «Країна сонцезвітиків» акселератора Куншт та Інституту Гете. У партнерстві з АУП та USAID проведено Всеукраїнський кейс-чемпіонат із медіаграмотності (серпень 2023 р.). Теоретичні та прикладні дослідження молоді вченої висвітлюються на сайті «Освітній простір медіаграмотності».

Реалізується також міжнародний науково-освітній проєкт економічного спрямування за участю науковців з України, Італії, Німеччини, Польщі та Естонії, який координує в Україні В. Омеляненко.

В. Омеляненко взяв участь у щорічному Міжнародному форумі «Smart Building» у м. Київ. Одна з тем цього річного Форуму присвячена впровадженню нових технологій при відбудові та відновленню інфраструктури України, яка зазнала значних пошкоджень від війни.

Також В. Омеляненко координував підготовку білої книги «Дослідницька інфраструктура в умовах повоєнного відновлення: від порятунку до зростання» та долучався до підготовки білої книги «Як трансформувати науково-інноваційну систему для повоєнного відновлення», розробка та презентація яких відбулась в рамках проекту Science at Risk (відповідно до якого 30 науковців протягом 9 місяців в експертних робочих групах збирали дані та ідеї щодо збереження, відновлення та розвитку української науки, проаналізували виклики, які постали через війну, і запропонували шляхи їх подолання).

У 2023–2024 роках значно активізувалась академічна мобільність науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти.

Протягом I семестру 4 студенти інституту історії, права та міжнародних відносин навчалися за програмою міжнародної студентської мобільності у Батумському державному університеті Шота Руставелі в Грузії, 2 студентки факультету іноземної та слов'янської філології навчалися в Університеті педагогічної освіти в м. Люцерн (Швейцарія) у рамках програми швейцарсько-європейської мобільності SEMP.

У II семестрі за програмою академічної мобільності Fulbright Ukraine проходили навчання 3 студентки III курсу Фізико-математичного факультету у Бріджуотерському державному університеті (Массачусетс, США). 3 студенти інституту педагогіки і психології навчалися за програмою подвійного диплому в Гуманітарно-природничому університеті імені Яна Длугоша (місто Ченстохов, Польща).

Студенти факультету іноземної та слов'янської філології взяли участь у численних короткострокових програмах мобільності, відвідавши Литву, Польщу. Також представниці факультету пройшла відбірковий етап до участі у грантових проєктах SAFU від Шведського інституту, що спрямований на надання українській студентській молоді hard- і soft-skills компетенцій, які доповнять їхнє навчання, та Mitacs Globalink Research Internship для участі у дослідницькому проєкті в Університеті Альберти у м. Едмонтон (Канада).

Науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти нашого університету беруть участь у проєкті Суспільно-культурного товариства «Українці в Генті» (Бельгія) та СумДПУ «Українська суботня школа: міжнародний міст навчання».

Здобувачі вищої освіти Природничо-географічного факультету виграли грант на проведення природничої школи у місті Бургдорф в кантоні Берн (Швейцарія) від організації спонсорів «Ukraine Schweiz Bern».

З метою підвищення мотивації до науково-дослідної діяльності Наукове товариство здійснює подання на своїх членів щодо різноманітних форм підтримки: стипендії, премії, нагороди.

Здобутки представників Наукового товариства університету відзначено на державному рівні шляхом надання стипендій Кабінету Міністрів України:

- Ілляшенко Н. С., д. е. н., професору, професору кафедри бізнес-економіки та адміністрування;
- Омелянченку В. А., д. е. н., професору, професору кафедри бізнес-економіки та адміністрування;
- Омелянченко О. М., доктору філософії, старшому викладачу кафедри бізнес-економіки та адміністрування;
- Скибі О. О., к. б. н., доценту, ученому секретарю університету;
- Юрченку А. О., к. пед. н., доценту, доценту кафедри інформатики.

О. Омелянченко разом із колективом вчених з ЄС отримала публікаційний грант в рамках проєкту програми COST в галузі міждисциплінарних досліджень. Її ж дослідження посіло III місце за результатами XII Міжнародного конкурсу молодих науковців пам'яті Ольги Балакіревої.

В. Омелянченко став лауреатом наукової премії імені Івана Виговського, отримавши право на наукове стажування і читання лекцій у двох університетах Польщі.

Студентка Природничо-географічного факультету здобула премію для молодих учених і студентів Національної академії наук України за кращі наукові роботи за підсумками 2023 року (А. Дубіковська у та ін.).

З метою популяризації науки серед студентської молоді в університеті започатковано низку конкурсів наукових робіт здобувачів вищої освіти:

- «Молода наука СумДПУ імені А.С. Макаренка»;
- Міжнародний конкурс із творчого письма: «Мої враження від шкільної практики: літературні імпровізації за улюбленими мотивами британських та американських авторів із використанням цифрових освітніх інструментів»;
- I Міжнародний конкурс із цифрового сторітелінга: «Життєві історії для зцілення та натхнення від тих, хто навчає та вчить англійську мову».

В минулому році було повернуто практику проведення студентських наукових конкурсів на всеукраїнському та міжнародних рівнях. Серед здобутків наших студентів 10 дипломів переможців та призерів, у тому числі:

- I місце на Міжнародному конкурсі наукових розробок учнів та студентів «Наука без кордонів», що проходив у Чехії;

- перші місця у всеукраїнських конкурсах з української мови і літератури та «Здорова людина – здорова нація»;
- друге місце у конкурсі з цивільної безпеки;
- треті місця у конкурсах з інформаційно-комунікаційних технологій в освіті, початкової освіти, соціальної та економічної інклюзії, гендерних досліджень, професійна освіта, «Здорова дитина – здорова нація».

Голова Наукового товариства
студентів, аспірантів, докторантів
та молодих учених

В. Оліцький